

Збірник наукових праць / гол. ред. – проф. Буряк В. К. – Кривий Ріг: КДПУ, 2011. – Вип. 32. – С. 306 – 312].

2. Левшенко Т. Формування експресивної виразності в процесі хорового диригування / Т. Левшенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова Серія 14 Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. – Вип. 16 (21) Частина 2. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014 – 253 с.

3. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.].

4. Рудницька О. П. Основи викладання мистецьких дисциплін: Навч. посіб. – К., 1998 – С. 25 – 34.

5. Теорія та методика мистецької освіти. Наукова школа Г.М. Падалки. Колективна монографія / під наук. ред. А. В. Козир. – Вид. друге, доповн. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 402 с.

УДК 37.011.3-051:159.937:78.01

Чжан Їфу

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНOSTІ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО СПРИЙНЯТТЯ У МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

У статті досліджується проблема розробки та впровадження у процес фахової підготовки майбутніх учителів музики методів психолого-педагогічної діагностики сформованості художньо-образного сприйняття з метою виявлення індивідуально-особистісних характеристик реалізації означеного феномена та визначення засобів педагогічного впливу на розвиток художньої свідомості вчителів-музикантів. Розроблено систему критеріїв сформованості художньо-образного сприйняття: емоційно-перцептивний, когнітивно-операційний та інтерпретаційно-оцінний критерії. Представлено поетапну методiku виявлення стану сформованості художньо-образного сприйняття у студентів музично-педагогічних факультетів, яка складається з методів визначення художніх уподобань в галузі музичного мистецтва, контент-аналізу, методики комплексно-порівняльного аналізу, перевірки якості образно-асоціативних уявлень (за Е. Шоеном), методу письмової анотації до музичного твору.

Ключові слова: художньо-образне сприйняття, майбутній учитель музики, музично-слухові уявлення, художньо-педагогічна інтерпретація.

В статье исследуется проблема психолого-педагогической диагностики состояния художественно-образного восприятия у будущих учителей музыки с целью выявления индивидуальных различий в реализации данного феномена и определения средств педагогической работы по развитию художественного сознания учителей-музыкантов. Разработана система критериев сформированности художественно-образного восприятия: эмоционально-перцептивный, когнитивно-операционный, интерпретационно-оценочный критерии. Представлена поэтапная методика выявления качества художественно-образного восприятия у студентов музыкально-педагогических факультетов, в частности: метод опроса для определения художественных предпочтений в области музыкального искусства, контент-анализ, комплексно-сравнительный анализ, метод проверки качества образно-ассоциативных представлений (по М.Шоену), метод письменной аннотации.

Ключевые слова: художественно-образное восприятие, будущий учитель музыки, музыкально-слуховые представления, художественно-педагогическая интерпретация.

The article deals with the issue of psychological and pedagogical diagnosis of artistic and imaginative perception appropriate for intending music teachers to identify individual differences

in the implementation of this phenomenon and to identify means of pedagogical work on the development of artistic consciousness of music teachers. A criteria system of formation of artistic and imaginative perception such as emotional and perceptual, cognitive and operational, interpretative and evaluative has been developed. The article presents the gradual methodology to identify the quality of artistic and imaginative perception of the students at musical-pedagogical faculties, namely: a survey method to determine the artistic preferences in music, content analysis, complex and comparative analysis, the method of checking the quality of the image-associative conception (according to M. Schoen), the method of written annotations.

Keywords: *artistic and imaginative perception, intending music teacher, musical and auditory conception, artistic and pedagogical interpretation.*

Вирішення проблеми формування художньо-образного сприйняття майбутніх учителів музики, як професійно-необхідної якості суб'єктів музично-педагогічної освіти, неможлива без психолого-педагогічної діагностики цього процесу та визначення його особливостей.

У сучасній науково-методичній літературі проблема формування художньо-образного сприйняття або здатності до почуттєво-інтелектуального осягнення емоційно-виразного, художньо-поетичного змісту музичних творів розглядається не тільки як провідний вид мистецької діяльності, а й необхідна умова забезпечення ефективності навчання майбутніх учителів музики та підготовки до глибокого розуміння духовних цінностей мистецтва і передавання підростаючим поколінням [4, с. 102] (Л. Арчажнікова, О. Ростовський, О. Рудницька, Г. Падалка, Л. Рапацька).

Проблема формування художньо-образного сприйняття майбутніх учителів музики досліджується сьогодні в аспектах: активізації процесів художньої свідомості фахівців, розвитку творчого мислення, уяви (Ю. Алієв, В. Белобородова, В. Муцмакер); використання змісту професійної, зокрема фортепіанної підготовки майбутніх фахівців (Г. Ципін, А. Малінковська, А. Каузова, О. Шулпяков, Г. Тарасов); розробки критеріїв та методів виявлення сформованості означеного феномена, методики його ефективного формування в процесі навчальної діяльності студентів музично-педагогічних факультетів (О. Рудницька, Се Тін, І. Хотенцева).

Метою статті є визначення системи критеріїв та їх показників і розробка методики психолого-педагогічної діагностики сформованості художньо-образного сприйняття майбутніх учителів музики на заняттях з фахових дисциплін.

В основу визначення критеріїв сформованості художньо-образного сприйняття у майбутніх учителів музики було покладено компонентну структуру означеного явища, а саме: емоційно-перцептивний компонент, що відображає емоційну реакцію реципієнтів на музичний твір та їх музично-слухові уявлення; когнітивно-операційний компонент, елементами якого є музично-теоретичні знання і мисленнєві операції та процедури; інтерпретаційно-оцінний компонент, що містить виконавську та вербальну інтерпретацію і естетичну оцінку реципієнтами різноманітних музичних явищ.

Спираючись на компонентну структуру художньо-образного сприйняття майбутніх учителів музики, було визначено систему критеріїв сформованості даної якості.

Перший, *емоційно-перцептивний критерій* відображає здатність до емоційно-чуттєвого «занурення» у характер, образний зміст музики; рівень емпатійності та загостреної чутливості до сприйняття сенсорної інформації, що виступає основою музично-слухових уявлень на шляху осягнення художньо-виразного змісту музичної тканини.

Другий, *когнітивно-операційний критерій* віддзеркалює здатність студентів до інтелектуально-творчого осягнення логіки організації та драматургії розвитку образної сфери музичних творів, актуалізації художньо-пізнавального потенціалу мислення на основі розуміння сутності мистецьких категорій і понять.

Третім критерієм сформованості художньо-образного сприйняття майбутніх учителів музики було визначено *інтерпретаційно-оцінний критерій*. Він відображує здатність студентів до розуміння музичної образності на рівні художньої інтерпретації та оцінки

музичних явищ, а також спрямованість цієї діяльності на організацію художньо-образного сприйняття учнівської молоді.

Основні завдання на першому етапі психолого-педагогічної діагностики за визначеною системою критеріїв полягали у перевірці рівня емоційно-чуттєвої реакції реципієнтів на музичний твір, відгуку на художньо-виразний зміст, характер музичного звучання, а також обсягу та різноманітності музично-слухових уявлень майбутніх учителів.

На цьому етапі проводилось масове опитування майбутніх учителів музики, спрямоване на вивчення їхніх музичних уподобань та тих емоцій, почуттів і вражень, що отримують студенти при спілкуванні з творами музичного мистецтва. Питання були сформульовані таким чином, щоб студенти не тільки визначали назви та авторів художньо-привабливих для них музичних творів, а й давали пояснення, чим саме зворушують чи надихають дані зразки, що саме відчувають реципієнти при їх сприйнятті.

Аналіз результатів опитування показав, що переважна кількість респондентів найбільші емоційно-художні враження отримують від прослуховування музики доби романтизму. На почуття і образні уявлення, за свідченням студентів, впливають: специфічна інтонаційно-ладова основа творів композиторів-ліриків, експресивно-насичена музична тканина, способи розвитку драматургії образного змісту, передчуття та переживання кульмінаційних зон, нюансів найпотаємніших людських почуттів (рапсодії Ф. Ліста, балади Ф. Шопена, сонати Ф. Шуберта, Й. Брамса, вокальні цикли Р. Шумана). Студенти відзначили здатність цих композиторів майстерно використовувати усі художні можливості музичних інструментів. Картинність, поетико-лірична насиченість змісту романтичної музики, на думку опитуваних, надихає на роздуми і мрії, виховує культуру почуттів, дарує справжню поетичну насолоду.

Значна кількість респондентів заявила про потужний вплив творів епохи Бароко (Й. Бах, А. Вівальді, Д. Скарлатті, Ф. Куперен та ін..) на їхню свідомість і почуття. Опитувані зазначили, що цю музику відрізняють: особливий, витончений характер звучання, прозорість та вишуканість фактури, майстерність філігранної обробки, оспівування та прикрашення мелодійних малюнків, особливий «старовинний аромат» звучання, засоби художньо-образної імітації щебету птахів, співу свірелі, дзюрчання струмка тощо.

Результати експерименту визначили також частину опитуваних, для яких емоційно-привабливими та художньо-значущими виявилися твори сучасних композиторів. Так, деяким студентам була близька естетика творів Д. Шостаковича, яку відрізняють: напружена експресивність, речитативність музичної мови, критично-філософське осмислення музичної дійсності та особлива інтонаційна виразність звучання. Частина респондентів висловила своє захоплення позитивно-емоційним характером творчості С. Прокоф'єва, відзначивши оптимістичні, радісно-світлі враження від його творів, емоційну бадьорість та енергію, що випромінює музика цього автора.

Деякі студенти не змогли чітко визначити свої емоційні стани при спілкуванні з музикою, засвідчивши, що не відчувають бажання знайомитись з музичними творами, що виходять за межі навчально-програмного мінімуму. Відповіді респондентів цієї групи продемонстрували нерозвиненість слухо-чуттєвої сфери, відсутність досвіду сприйняття музичних творів, вмінь визначати та описувати власні емоційні стани, враження і думки, що виникають при сприйнятті.

Наступним ми застосували метод контент-аналізу для дослідження індивідуальних суджень, що висловлювали майбутні учителі про характер музично-слухових відчуттів, які надходять протягом сприйняття. Отже, реципієнтам пропонувалось за певний проміжок часу за допомогою ємних висловлювань виразити своє розуміння емоційно-виразного змісту прослуханих уривків з музичних творів. Важливим при цьому було: 1) одразу закарбувати перші спонтанні враження за допомогою яскраво-образних висловів; 2) зафіксувати проміжні художньо-емоційні відчуття; 3) остаточно визначити художньо-змістове наповнення музичного уривку наприкінці процесу сприйняття.

Одиницями контент-аналізу в нашому експерименті ми визначили:

- кількість співпадань у визначеннях «емоційної домінанти» твору, основного (пануючого) настрою, а також емоцій, і почуттів, що виникають при сприйнятті музичного твору;

- частоту використання подібних або однакових характеристик для передавання сутності музично-слухових вражень, уявлень.

Для діагностики емоційно-перцептивного компоненту художньо-образного сприйняття студентів були обрані такі уривки з музичних творів для прослуховування: Й. Бах (1685-1750) «Різдяна ораторія» (1 ч.); А. Пьяцолла (1921-1992) «Танго-сьют»; С. Прокоф'єв (1891-1953) «Спогади» з циклу «4 п'єси для фортепіано» ор.4; С. Барбер (1910-1981) Ноктюрн для фортепіано ор. 33; Ф. Вардело (1500-1565) Мадригал для хору.

Обробка результатів за допомогою контент-аналізу за першим показником дозволила встановити кількість фактичних співпадань у визначенні «емоційної домінанти» твору (на основі музично-слухових уявлень) майже у половини студентів, що свідчить про їх здатність до цілісного (симультанного) сприйняття образного змісту твору. Аналіз результатів за другим показником дозволив зробити висновки про значну кількість використань подібних або однакових слів-характеристик власних слухових відчуттів, що свідчить про певну стереотипність та узагальненість сприйняття респондентів, невеликий словниковий запас та нездатність яскраво та художньо визначити сутність своїх уявлень. Взагалі, дослідження кількості змін якісних характеристик даних сприйняття довело, що лише незначна кількість респондентів виявилась здатною до усвідомлення та фіксації найменших градацій настроїв та образів музики, вмінь прогнозувати драматургію розвитку образного змісту твору тощо.

Оскільки сприйняття художньо-образного змісту не може існувати без його осмислення і вираження у поняттях і судженнях, важливим є стимулювати розвиток художнього мислення у всіх його різновидах. Для перевірки стану сформованості художньо-образного сприйняття майбутніх учителів музики за когнітивно-операційним критерієм, а саме розвинутості художньо-інтелектуальних можливостей мислення, була застосована методика комплексно-порівняльного аналізу музичних творів.

Теорія музичного мистецтва володіє цілим арсеналом дослідно-аналітичних методів пізнання та осмислення музичних творів (Ю. Холопов, М. Михайлов, І. Цуккерман, Л. Мазель, М. Арановський, В. Остроменський, О. Єрьоміна, І. Сердюк, А. Малінковська, С. Шип, Г. Падалка, О. Ростовський, Л. Масол та ін.).

Вивчивши ідеї науковців, ми створили методику комплексного дослідження якісних характеристик когнітивно-мисленнєвої сфери майбутніх учителів музики засобами порівняльного аналізу творів за емоційно-образним, драматургічно-змістовим та художньо-виконавським параметрами.

Для проведення експерименту були відібрані 10 пар музичних явищ (уривків інструментальних, вокально-хорових та симфонічних творів, народні пісні тощо). Комплектація творів відбувалась на основі принципу подібності і протилежності. Таким чином, п'ять пар творів складались з витворів одного автора, представлених у різних варіантах. Наприклад, вокальний твір «Лісовий цар» Ф. Шуберта звучав в оригіналі і транскрипції Ф. Ліста; фортепіанний цикл М. Мусоргського «Картинки з виставки» пропонувався для прослуховування також у виконанні симфонічного оркестру. Для інших пар ми підбирали твори, що були схожими за певною ознакою (формою, образною сферою, засобами виразності, жанрово-стильовими рисами).

Метою цього завдання було перевірити вміння студентів розрізняти, виокремлювати, визначати та порівнювати компоненти музичного звучання як художньо-сміслового вираження музичного образу, а саме: складових музичної тканини, елементів формотворення та драматургії образу, специфічних засобів виразності тощо.

Результати проведеного дослідження довели, що зіставлення та порівняння різноманітних музичних творів допомогло студентам актуалізувати їхні уявлення про еволюцію стильових напрямків, закономірності становлення різних видів музичного мистецтва; більш рельєфно виявляти особливості художньо-образного змісту різних творів

завдяки визначенню та осмисленню різноманітних аспектів формування образності тими чи іншими засобами художньої виразності.

На достатньо високому рівні це завдання виконала, на жаль, незначна частина опитуваних. Ці респонденти показали глибокі знання з фаху, широкі можливості мислення, творчий підхід до налізу суб'єктивно-художніх даних сприйняття. До середнього рівня ми змогли віднести майже половину опитуваних. Ці студенти не завжди демонстрували вміння свідомо оперувати мистецькою термінологією, проникати за допомогою функцій мислення в наявні та приховані закономірності музики, її формотворення та драматургії. Орієнтаційно-образна стратегія сприйняття цих респондентів базувалась на знайомих ознаках жанру, розрізненні найбільш яскравих і помітних характеристиках музики. У студентів останньої групи спостерігалось формально-незацікавлене ставлення до роботи, поверхневі знання. Художні уявлення цих студентів були нестійкими, прямоперцептивними за образним змістом та орієнтованими на картинно-зображальну яскравість музичної інформації.

Наступним було використано завдання на перевірку музично-теоретичних знань та вмінь використовувати їх у процесі сприйняття і осмислення музичної інформації, свободи та доцільності оперування понятійно-категоріальним апаратом музичного мистецтва, знаходження внутрішніх зв'язків між елементами знань для характеристики різноманітних музичних явищ.

У перебігу виконання цього завдання студенти повинні були не тільки розкрити зміст того або іншого поняття, але і пояснити, з чим чи ким воно асоціюється, які має ознаки тощо (акомпанемент, орган, аранжування, партитура, балада, пентатоніка, Бароко, поліфонія, Відродження, програмна музика, джаз, ритм, опера, пісня, імпровізація, романс, інтервал, інтонація, стиль музичний, класична музика, сюїта, бельканто, лад, дивертисмент, лейтмотив, увертюра, мелодія, фактура інструментальна, мюзикл, фольклор).

Результати експерименту засвідчили, що отримані відповіді можна умовно розподілити на три групи: «змістовно-повні», «недостатньо-повні», та «неповні». До останньої групи відповідей ми віднесли неправильні чи поверхнево-формальні вислови, в яких сутність питання залишалась нерозкритою. Студенти цієї групи продемонстрували незнання музичної термінології, низький рівень мислення, нездатність до аналізу мистецьких явищ та розуміння їх значення для процесів художнього сприйняття. Недостатньо-повні відповіді характеризувались в основному правильними, проте не до кінця змістовними визначеннями, в яких відчувалась нестача глибоких і системних знань, невміння розмірковувати над проблемою, логічно та впорядковано висловлювати свої думки. Учасники групи, що змістовно-повно розкрили сутність музичних категорій і понять з точки зору їх значення для сприйняття, продемонстрували достатньо високий рівень музично-фахового тезаурусу, вміння розглядати явища в системі музично-теоретичних і художньо-психологічних координат, здатність до творчого мислення та оперування його результатами тощо.

З метою констатації здатності респондентів до створення яскравих та індивідуально-неповторних асоціативних уявлень на другому етапі експерименту було використано достатньо відомий метод британського психолога М. Шоена, який докладно був описаний В. Петрушиним [5, с. 129].

Випробування полягало в тому, що студенти повинні були спочатку прослухати, а згодом зафіксувати власні асоціативні уявлення, що виникли під впливом різноманітних музичних звуків, інтервалів та акордів (у виконанні на різних музичних інструментах). Для більш потужного впливу на творчу уяву та асоціативні механізми мислення було вирішено використовувати не тільки звучання музичних інструментів, а й застосовувати їх темброві та динамічні можливості. Для сприйняття, таким чином, були підготовлені звучання: скрипки, органу, вібрафону, баяну, флейти, фортепіано, гітари, цимбал, трикутника, бандури.

Проаналізувавши творчу роботу студентів, ми розподілили характеристики звучань на три групи, що відповідають різним рівням образності асоціативних уявлень. Умовний розподіл (пов'язаний з індивідуальними особливостями розрізнення сили, тембру, інтервально-акордової будови) на первинно-образні, поетично-картинні та міжчуттєві

(синтетичні) асоціації ми здійснювали у відповідності до якості та оригінальності простежуваних у висловах респондентів асоціативно-образних зв'язків.

Основними показниками успішності інструментально-виконавської діяльності майбутніх учителів музики виступили: рельєфність та художня переконливість «донесення» образного змісту виконуваних творів; творча свобода, оригінальність, самостійність та новизна, що виявляються при реалізації інтерпретаційного задуму; професійно-технічні характеристики виконання, за допомогою яких музикант створює суб'єктивний образ на інструменті.

Для отримання достовірної інформації про особливості розвитку художньої свідомості студентів в класі інструментальної підготовки та роль художньо-образного сприйняття у формуванні художньо-виконавських умінь ми провели серію бесід-інтерв'ю з викладачами.

Комплексний аналіз відомостей, отриманих в процесі бесід-інтерв'ю, дозволив зробити висновки, що більшість студентів недостатньо впевнено орієнтуються у різноманітних музичних явищах, а отже – мають проблеми з тлумаченням, розумінням та оцінкою їх художньо-образного змісту.

Викладачі вказали на важливість постійного пошуку методів та засобів розвитку чуттєвості музичного слуху студентів, розширення їх асоціативної сфери шляхом залучення творів різних видів мистецтва, а також постійного поповнення фахового тезаурусу майбутніх учителів, урізноманітнення навчально-педагогічного репертуару.

В основі наступної методики лежало положення про важливість підготовки майбутніх учителів музики до педагогічного керівництва процесом сприймання школярами музичного мистецтва.

Студентам було запропоновано створити письмову анотацію до фортепіанних творів (з програми з основного музичного інструменту), ґрунтуючись на теоретично-методичних засадах художньо-педагогічного (Г. Дідич, В. Остроменський, Г. Падалка, О. Ростовський), виконавського (В. Живов, А. Малінковська) та ціннісного або критично-естетичного (Ю. Холопов) аналізу-інтерпретації. Це дало підстави визначити три основні блоки параметрів, на які спиралась студенти в процесі творчої роботи.

Отже, виконання першого (художньо-педагогічного) блоку передбачало послідовність: створення музикознавчого контексту; добір визначень, понять, епітетів та порівнянь, що характеризують образний зміст твору; знаходження художнього матеріалу, що здатен підсилювати емоційно-образні враження та співпереживання; рекомендації для організації прослуховування школярами твору; методи перевірки та контролю художньо-образного сприймання учнів.

Другий (художньо-виконавський) блок параметрів складання анотації передбачав орієнтацію респондентів не тільки на формо-конструктивні, а й формо-процесуальні уявлення про твір. На основі цього студенти повинні були висвітлити образно-драматургічні, музично-логічні та специфічні виконавсько-інтерпретаційні аспекти аналізу художньо-звукової реалізації музичного образу звучання.

Параметри третього (ціннісного) блоку орієнтували респондентів на «проникнення вглиб явищ музики, котрі набувають сенсу лише за умови концентрування в собі естетико-ціннісних категорій, вираження музичної краси» [2, с. 40]. Студенти повинні були виявити особистісне ставлення до музичного твору, визначити його художньо-естетичну цінність.

Таким чином, комплексне застосування методів психолого-педагогічної діагностики художньо-образного сприйняття дозволило виявити значні розбіжності у рівнях його сформованості у майбутніх учителів музики, визначити індивідуальні особливості реалізації означеного явища в процесі фахової підготовки та накреслити шляхи педагогічного впливу на розвиток художньої свідомості вчителів-музикантів.

Література

1. Антонова-Турченко О.Г. Дробот Л.С. Музична психотерапія: Посібник-хрестоматія / Олександра Гаврилівна Антонова-Турченко, Людмила Степанівна Дробот. – К.: ІЗМН, 1997. – 260 с.

2. Гринчук І., Бурська О. Проблема музичного мислення: теорія і методика розвитку. Діалектика музичного логосу та ейдосу: Навч.-метод. посібник / І. Гринчук, О. Бурська. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. – 224 с.
3. Майлин Е.А. Искусство мыслить образами / Е.А. Майлин. – М.: Просвещение, 1977. – 144 с.
4. Основи викладання мистецьких дисциплін: Навч. посібник / ред.. О.П. Рудницької. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 183 с.
5. Петрушин В.И. Музыкальная психология: Учеб. пособие для студентов и преподавателей / В.И. Петрушин. – М.: ВЛАДОС, 1997. – 384 с.
6. Приходько В.И. Музыкальная фактура и исполнительство / Вера Ивановна Приходько. – Харьков: Фолио, 1997. – 208 с., нот.

УДК:371.147:78

Лю Кешуан

ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ОБРАЗНО-СТИЛЬОВІ ВІДЧУТТЯ» МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОГО НАВЧАННЯ

Стаття присвячена розкриттю теоретичної сутності поняття «образно-стильові відчуття» та розумінню цієї проблеми майбутніми вчителями музичного мистецтва, які навчаються фортеп'янонній гри. Аналіз теоретичних положень дозволив дійти висновку про необхідність оволодіння базовими поняттями мистецтва, в тому числі категорією образно-стильових відчуттів, які є необхідними професійними якостями піаніста. Категорія стилю музичних творів має свою специфіку, які пов'язані зі звуковою формою вираження музичного змісту, що визначає генезис стилю, можливість його відчуття та проявляється в сукупності всіх особливостей сприйняття музики, об'єднаних у цілісну систему.

Ключові слова: образно-стильові відчуття, майбутній учитель музичного мистецтва, фортеп'янонне навчання.

Лю Кешуан. Теоретическая сущность понятия «образно-стилевые ощущения» будущих учителей музыкального искусства в процессе фортепианного обучения. Статья посвящена раскрытию теоретической сущности понятия «образно-стилевые ощущения» и понимания этой проблемы будущими учителями музыки, обучающимися фортепианной игре. Анализ теоретических положений позволил сделать вывод о необходимости владения базовыми понятиями искусства, в том числе категорией «образно-стилевые ощущения», которые являются необходимыми профессиональными качествами. Эта категория имеет специфику, связанную со звуковой формой выражения музыкального содержания; определяет возможность его ощущения и проявляется в совокупности всех особенностей восприятия музыки, объединенных в целостную систему.

Ключевые слова: образно-стилевые ощущения, будущий учитель музыки, фортепианное обучение.

Liu Keshuang. Theoretical meaning of idea «manner-style feelings» of future music art teachers in the piano training process. This article is about theoretical meaning of idea «manner-style feelings» and understanding this problem by future music teachers.

Analysis of theoretical positions allow to make conclusion about necessity using the base art concepts and among them the category of manner-style feelings, which are necessary professional qualities.

The category of music products style has some specific characters, which are combined with sound form of music content expression. That factis determined the style genesis, possibility of its feeling and reveal itself in sum of all perception music peculiarities, which are united in the integrity system.